

25. november 2021 kl 05:00 **Sundhed**

Debat

UngeAlliancen: De unge går under radaren i Krag og Heunickes indsatser til dobbeltdiagnoser

Alt for mange unge med både psykiatriske diagnoser og misbrug får ikke ret og rettidig hjælp. Hvis de unge skal hjælpes bedre, er det bydende nødvendigt at arbejde sammen med de unge og deres familier på tværs af regionale og kommunale indsatser, skriver seks medlemmer i UngeAlliancen.

Både sundhedsministeren og socialministeren har lovet bedre indsatser til mennesker ramt af dobbeltdiagnoser. Disse skridt er gode, men ikke tilstrækkelige, skriver seks medlemmer i UngeAlliancen. Foto: Niels Christian Vilmann/Ritzau Scanpix

Medlemmer i UngeAlliancen

se faktaboks

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Mindst 6.400 unge under 25 år har både en psykiatrisk diagnose og et misbrug af illegale rusmidler.

Hertil kommer unge, der misbruger alkohol, og unge, som bliver diagnosticeret hos for eksempel en praktiserende psykiater eller børne- og ungdomspsykiater. I dag får alt for mange af disse unge – og deres familier – ikke den rette og rettidige hjælp.

I Danmark har vi flere offentlige og gratis behandlingstilbud til unge med rusmiddelproblemer og unge med psykiske lidelser. Disse tilbud er kendetegnet ved en høj grad af specialviden. Men mens det er en klar styrke, at psykiatrien er specialist i psykiatriske diagnoser, mens rusmiddelbehandling er specialist i rusmiddelbrug, er det en stor udfordring at sikre hjælp til unge, som er dobbelt belastede af både psykisk lidelse og rusmiddelproblemer.

Indlæggets debattører

Medlemmer i UngeAlliancen

- Birgitte Thylstrup, ph.d., lektor, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet, formand for Dansk Fagligt Selskab for Dobbelt diagnose
- Nina Tejs Jørring, overlæge, specialist og supervisor i familierapi, næstformand i BUP-DK
- Katrine Schepelern Johansen, ph.d., leder og seniorforsker, Kompetencecenter for Dobbelt diagnoser, Region Hovedstadens Psykiatri og bestyrelsesmedlem i Dansk Fagligt Netværk for Dobbelt diagnose
- Linda Hardisty Bramsen, formand for Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab og ledende overlæge i Børne- og Ungdomspsykiatrien i Region Nordjylland, Aalborg Universitetshospital
- Trine Ry, socialrådgiver, MGP, projektleder, UngeAlliancen
- Susanne Pihl Hansen, cand.scient.soc., projektleder, UngeAlliancen

Vis mindre

Behovet for hjælp inden for begge specialområder medfører alt for ofte, at disse unge ikke udredes og hjælpes for begge problematikker, enten fordi de afvises i psykiatrien på grund af deres rusmiddelproblemer, eller fordi de afvises i rusmiddelbehandlingen på grund af deres psykiske lidelser.

Alt for ofte sker det, at hjælpen udfordres.

Nogle af de mest velkendte udfordringer er at hjælp til både den psykiske lidelse og rusmiddelbruget kommer for sent og for tilfældigt, at vi mangler basal viden og mulighed for at arbejde med psykisk lidelse og rusmiddelbrug samtidig, og at de nødvendige indsatser har ofte alt for trange vilkår for at opstarte et reelt samarbejde, selv om både vilje og behov er til stede.

Udfordringerne betyder, at det tit er lokale løsninger eller enkeltpersoner i behandlingssystemerne, som gør noget ekstra, der gør en forskel og medfører, at de unge og deres familier oplever at blive hjulpet.

Det er positivt, men det er alt for personafhængigt og langt fra godt nok. Særligt fordi det kan gøres bedre.

Ikke tilstrækkelige indsatser

De seneste år er der heldigvis sket flere ting, der peger mod en stærkt behøvet ændring inden for området.

Til en høring på Christiansborg 20. november 2019, afholdt af Alliancen – Unge med dobbeltdiagnose, gav politikere fra Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti og Alternativet hinanden hånden på at styrke hjælpen til de unge og deres familier.

“

Både Magnus Heunicke (S) og Astrid Krag (S) har lovet bedre indsatser til mennesker ramt af dobbeltdiagnoser. Disse skridt er gode, men ikke tilstrækkelige

medlemmer, UngeAlliancen

Derudover har både sundhedsminister Magnus Heunicke (S) og socialminister Astrid Krag (S) lovet bedre indsatser til mennesker ramt af dobbeltdiagnoser. Disse skridt er gode, men ikke tilstrækkelige – i dag går de unge stadig under radaren i forhold til deres særlige behov, som skal indtænkes i disse indsatser.

I Danmark følger vi børn og unge ret tæt op igennem deres opvækst. Det gør os i stand til at identificere problemer tidligt og sætte ind med hjælp og forebyggelse til dem, der er i øget risiko for at udvikle psykisk lidelse og rusmiddelafhængighed.

Men hvis de unge skal have bedre hjælp, er det bydende nødvendigt at arbejde sammen med de unge og deres familier på tværs af regionale og kommunale indsatser. Og

det er bydende nødvendigt at involvere civilsamfundet og det nære sociale netværk i langt højere grad.

Fire centrale områder

Her er vores bud på nogle af de vigtigste områder, som kræver akut politisk velvilje og opbakning.

For det første en tidlig opsporing af børn og unge med tilbud om hjælp og relevante indsatser, som involverer kvalificeret og bærende samarbejde på tværs af hjælpesystemer og faggrupper inden for region og kommune. Basal viden om både rusmidler og psykisk lidelse, som gør det muligt at tale om begge dele og reagere med det samme i forhold til videre hjælp.

66

Hvis de unge skal have bedre hjælp, er det bydende nødvendigt at arbejde sammen med de unge og deres familier på tværs af regionale og kommunale indsatser

medlemmer, UngeAlliancen

For det andet er hurtig adgang til relevant og faglig kvalificeret hjælp vigtigt. Vi ved en del om metoder, der er både gode og effektive, og at man kan komme langt med en 'no wrong door'-tilgang, så hjælpen til de unge ikke afhænger af, hvor de eller deres familie henvender sig.

For det tredje er det vigtigt at skabe fælles forpligtende nationale retningslinjer på tværs af social- og sundhedsområdet, som involverer kommunal rusmiddelbehandling, børne- og ungdomspsykiatri og voksenpsykiatri samt skole- og undervisningsområdet. Forpligtende samarbejdsaftaler er afgørende for at sikre udredning og behandling af både rusmiddelbrug og psykiske lidelse.

Til sidst bør der ligge et fokus på opbygning af et videns- og kompetencecenter, som tager ansvar for området, og som løbende udvikler og igangsætter relevante indsatser i forhold til relevant kompetencer og tilbud.

Det er et fælles anliggende at skabe holdbare løsninger. Det kræver politisk støtte og velvilje på tværs af fagområder, sektorer og ressortområder. Og det kræver inddragelse af dem, det hele handler om: De unge og deres forældre.